

Frank Teirlinck bracht al vele uren door in de bibliotheek van de abdij van Affligem. (foto Michel Verdoodt)

IK WILDE IETS TERUGGEVEN

Gepensioneerd godsdienstleerkracht Frank Teirlinck (1958) is de parochie Merchtem niet vreemd en omgekeerd. Na zijn medewerking aan een boek over August De Boeck dat in 2011 verscheen, bracht hij vorig jaar een volledig eigen boek uit over de monniken van Affligem. Sinds zijn kindertijd is hij gebeten door geschiedenis. Een passie die onder andere geprikkeld werd door zijn vakanties op de dekenij van Merchtem en zijn groeiende band met de benedictijnen. Na enig uitstel, wegens mijn vertrek als pastoor, groet ik jullie vanop afstand graag nog eens met dit eerder geplande interview-artikel.

Door een priester gered

‘Het leven van mijn vader en zijn enige broer werd tijdens de oorlog door een priester gered! Met die boodschap groeide ik op. Om te ontglippen aan een razzia van de bezetter die jongeren voor werkkampen opeiste, doken ze, op zoek naar een

schuilplek, samen over de muur van de tuin van de onderpastorie in de Langensteenweg. Onderpastoor Jozef Kemps die met zijn zus samenwoonde, betrok toen de Merchtemse onderpastorie. Met z'n vieren leefden ze als in een gezin. Het onderduikadres bleek een veilige plek. Want al die tijd werden ze niet verraden. Zo werden deken Kemps en zijn zus als het ware mijn grootouders, waardoor ik vanaf mijn vierde levensjaar bijna alle vakanties op de dekenij van Merchtem doorbracht.'

Geboeid door geschiedenis

'Van mijn vader erfde ik de zin voor kunst en geschiedenis. Leergierig kroop ik geregeld in de archiefruimte wanneer ik nog maar eens in de dekenij logeerde. Met ons gezin maakten we jaarlijks een uitstap naar de abdij van Maredsous. Daar las ik in een folder dat de abdij Affligem de oudste, nog bewoonde benedictijnerabdij van de Nederlanden was. Via een reisgids was ik te weten gekomen dat er Brabantse hertogen en een koningin van Engeland begraven lagen. Maar volgens mijn vader viel er in Affligem niets te zien. Toch bleef ik aandringen om er op een van onze zondagse uitstappen heen te trekken. Uiteindelijk kon hij het me, als attentie voor mijn twaalfde verjaardag, niet langer weigeren. Nadien verzon ik elk jaar wel iets om er terug heen te kunnen.'

Markeermomenten

'Op mijn zeventiende, zat ik niet echt goed in mijn vel. Ik was toen erg zoekende. Al mijn godsdienstleerkrachten waren me als diepe twijfelaars overgekomen. Velen onder hen zegden later het priesterschap vaarwel. Ik herinner me nog levendig de mottige ochtend waarop ik vanuit de dekenij per fiets richting abdij Affligem trok. Beregend en bezweet - ik had toen nog lang haar...-, sloop ik de abdijskerk binnen waar de monniken hun ochtendofficie begonnen waren en zette me op de achterste rij. Het gezang van de ongeveer dertig monniken tilde me zo op dat ik geen weet van tijd of ruimte meer had. Dat soort zalig en vredig gevoel, dat me toen voor het eerst overviel, heb ik in mijn leven slechts een drietal keer ervaren. Een andere keer was toen ik speciaal naar Noorwegen reisde om er mijn eerste kleinzoon te zien. Twee weken na dit sterke moment nam deken Kemps me mee voor een grote parochiale bedevaart naar Lourdes. Het maakte me tot een vat vol emoties. Ook dit was intens en keerde me om.'

Dankzij de benedictijnse familie

‘Die bewuste ochtend in Affligem trok ik na het ochtendgebed aan de abdijbel. De pater portier begroette me met: ‘Jonge man, kom binnen, heb je al gegeten?’ Ik werd spontaan als gast naar de abdijrefter geleid en mocht er in het midden, omringd door de monniken, plaatsnemen zoals de regel van Sint-Benedictus het voorschrijft. Na het ontbijt vroeg dezelfde pater: ‘Wat kan ik voor je doen?’ Waarop ik snel antwoordde met: ‘Ik zou graag eens de bibliotheek zien.’ Na een rondleiding en gesprek met de pater volgde ik nog de plechtige mis, voorgegaan door de abt, waarin het priesterjubileum van twee monniken gevierd werd. Langzaam aan werd deze abdij een vaste stek in mijn leven. Door samen met een wijze monnik in de abdijtuin te werken kon ik een plooi geven aan mijn grote vragen. Vervolgens leerde ik tijdens mijn studies mijn vrouw kennen die ook geboeid was door de benedictijnse spiritualiteit. Bijgevolg werd Affligem ook voor haar en later ook voor onze kinderen, die er misdienaar werden, de vertrouwde plek. Onze banden met de gemeenschap bleven groeien. Beseffend dat ik hen al meer dan vijftig jaar ken en zij de honderdvijftigste verjaardag van de heropstart van hun kloosterleven na de Franse Revolutie zouden vieren, wilde ik iets teruggeven. De droom ontstond om dit met de publicatie van een boek te doen.’

Een jubileumboek

‘Met 191 portretten van alle monniken van de laatste 150 jaar - ook van wie uittraden -, broeders zowel als priesters, maakt de lezer van binnenuit kennis met het abdiyleven. De ondertitel luidt ‘Monnik worden en mens blijven’. Dit vers bleef me bij uit een boek dat een benedictijn me cadeau deed, toen ik tijdens mijn legerdienst in Duitsland bevriend werd met de monniken van de abdij van Siegburg. Maar het is evenzeer geïnspireerd aan twee zinnen, uit een scheurkalender, die ik me ooit inprentte: ‘Wie God wil vinden moet de mens dienen, wie de mens wil dienen moet God zoeken.’ Diepe menselijkheid is immers wat ik zo vaak in mijn bezoeken aan abdijen aantrof. Daarom heb ik er alles aan gedaan om er geen sensationeel maar een zo realistisch mogelijk boek van te maken waaruit het dagelijkse leven, in goede en in kwade dagen, blijkt. De publicatie maakte veel gevoelens los. Verschillende uitgetreden monniken bezochten opnieuw de abdij. Maar het verenigde ook families van overleden monniken die hun familielid nu op een nieuwe en soms verrassende wijze leerden kennen.’

Het boek, meer dan 500 pagina's en 400 foto's, is nog te koop (39 euro) in het religieus centrum van de abdij Affligem of bij de auteur zelf (frank.teirlinck@scarlet.be).

(Koen Verheire)